

BİTLİS TATVAN İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ NEZARETHANELERİ ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/4

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 15/1/2026 tarihli ve 2026/24 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	2
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	8
A. Değerlendirme	8
B. Tavsiyeler.....	8
1. Müdürlük İdaresine Yönelik Tavsiyeler	8

- AİÖK/CPT** : Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
- cm.** : Santimetre
- OPCAT** : İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
- TIHEK** : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- UÖM** : Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. Suç işlediği şüphesi somut delillerin varlığı ile kuvvetle muhtemel olan kişinin kolluk kuvvetleri tarafından özgürlüğünden yoksun bırakılmasına ilişkin genel hükümler 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 99'uncu maddesine göre; *“Gözültüne alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddi koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözültü işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözültüne alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözültüne alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kuralların yönetmelikle gösterileceği”* hükme bağlanmıştır.

5. 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözültüne Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre

nezarethaneler; “*şüpheli veya sanıkların haklarındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri*” ifade etmektedir.

6. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK’in) görevleri arasında sayılmıştır. Özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin tutulduğu nezarethanelere haberli veya habersiz ziyaretler düzenlemek TİHEK’in görev ve yetki alanı kapsamındadır.

7. Anılan görevin icrası kapsamında 15/4/2025 tarihinde Bitlis Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine **habersiz** bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ... ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı ... ve Psikolog ...ile Kurumumuzun talebi üzerine Bitlis Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... yer almıştır.

8. Ziyaret, Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü¹ İdaresi ile yapılan ön görüşme ile başlamıştır. Görüşmede; TİHEK Heyeti tarafından TİHEK, UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgi verilmiş, İlçe Emniyet Müdürlüğü ile ilgili genel bilgiler edinilmiştir. Görüşmenin ardından Heyet, Müdürlük bünyesindeki nezarethaneyi incelemiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış olup ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

9. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ve Başkanlık Makamının 8/4/2025 tarihli ve 49489 sayılı oluruna istinaden 15/4/2025 tarihinde Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine gerçekleştirilen izleme ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini içermektedir.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

10. Tatvan ilçe merkezinde yer alan Müdürlük binası 2015 yılında faaliyete başlamıştır. Binaya toplu taşıma ile ulaşım imkânı bulunmaktadır.

¹ Bundan sonra “Müdürlük” olarak ifade edilecektir.

11. Müdürlük binası Polis Merkezi Amirliği, Asayiş, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele, Narkotik, Terörle Mücadele ve Aile İçi Büro Amirlikleri tarafından ortak kullanılmaktadır.

12. Bina 3 kattan oluşmaktadır. Binanın giriş katında 2 ve bodrum katında 7 adet nezarethane odası bulunmaktadır. İdare tarafından giriş katta bulunan nezarethane odalarının ve bodrum katında bulunan 2 nezarethane odasının kullanılmadığı belirtilmiştir. Ziyaret sırasında da bu odaların içine eşyalar konulduğu, odaların depo olarak kullanıldığı görülmüştür.

13. Hem Müdürlük binasının girişinde rampa bulunması hem de bodrum katta bulunan nezarethane odalarına asansörle erişim sağlanması dolayısıyla tüm binanın engelli bireylerin erişimine uygun olduğu görülmüştür.

14. Nezarethane odaları 1’den 5’e kadar numaralandırılmıştır. Nezarethane odaları Ziyaret Heyeti tarafından da ölçülmüş olup 2 kişilik olan 1, 2 ve 3 numaralı odalar 210 santimetre (cm) en, 490 cm boy ve 435 cm yüksekliğe; 2 kişilik olan 4 numaralı oda 265 cm en, 490 cm boy ve 435 cm yüksekliğe; 4 kişilik olan 5 numaralı oda 290 cm en, 490 cm boy ve 435 cm yüksekliğe sahiptir. Nezarethane odalarının boyutlarının ulusal ve uluslararası standartlara uygun olduğu değerlendirilmiştir.²

15. Ziyaret sırasında nezarethanede tutulan³ olmadığı görülmüştür. İdare tarafından, genellikle kasten yaralama suçu ve malvarlığına karşı suçları işleyen kişilerin nezarethanede tutulduğu ifade edilmiştir. Nezarethanede tutulan sayısının haftada ortalama 2-3 kişiyi geçmediği belirtilmiştir.

16. İdare tarafından çocukların nezarethane bölümünde tutulmadığı, çocuk şube bürosunda bulunan dinlenme odasında polis nezaretinde tutulduğu, çocuğun Müdürlüğe getirilmesi halinde derhal Cumhuriyet Savcısıyla iletişime geçilerek Savcılık talimatı doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Müdürlükte çocuklara ilişkin kimlik

² “Bir polis hücresi (veya bir başka tür gözaltındaki kişinin / mahkûmun kalacağı yer) için makul büyüklüğün ne olduğu zor bir sorudur. Böyle bir değerlendirme yaparken göz önünde bulundurulması gereken birçok faktör vardır. Ancak CPT heyetleri bu konuda genel kuralları belirleme ihtiyacı hissetmişlerdir. Birkaç saatten daha uzun süreli kalışlar için tek kişilik polis hücrelerinin değerlendirilmesinde halen kullanılan (asgari standart değil, arzu edilen düzey olarak görülen) kriterler şunlardır: 7 metrekare civarında, duvarlar arasında 2 metre veya daha çok, tavan ve taban arasında 2.5 metre mesafe olan yerler.” (Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK/CPT) 2. Genel Rapor, CPT/Inf (92) 3, para. 43.)

Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği’nin “Nezarethane ve ifade alma odası” başlıklı 25’inci maddesinin birinci fıkrasına göre; “Nezarethaneler en az 7 metrekare genişliğinde, 2,5 metre yüksekliğinde ve duvarlar arasında en az 2 metre mesafe olacak şekilde düzenlenir. Yeterli doğal ışıklandırma ve havalandırma imkânları sağlanır. Ancak, şüpheli sayısının çokluğu sebebiyle nezarethane imkânlarının yetersiz olması durumunda, nezarethaneler için öngörülen fizikî şartlara sahip başka yerler de kullanılabilir.”

³ Nezarethanelerde özgürlüğünden mahrum bırakılanlar için kısaca “tutulan” ifadesi kullanılacaktır.

tespiti yapılarak ailesine veya sosyal hizmet uzmanına bilgilendirme yapıldığı, bu süreçte pedagog, avukat ve sosyal çalışmacının mutlaka hazır bulundurulduğu ifade edilmiştir.

17. Tutulanların nezarethane odalarına cinsiyetine göre yerleştirildikleri, 5 numaralı nezarethane odasının kadınlar için kullanıldığı ifade edilmiş ancak ziyaret sırasında oda girişlerinde odaların hangi cinsiyetin kalması için kullanıldığını gösteren tabela olmadığı görülmüştür. Konu hakkında İdare ile yapılan görüşmede; nezarethane odalarına, odanın hangi cinsiyete tahsis edildiğini belirten tabelalarının asılması gerektiği ifade edilmiştir.⁴ İdare tarafından söz konusu tabelalar kısa süre içinde temin edilip oda girişlerine asılmış ve söz konusu durum fotoğraflanarak Kurumumuza iletilmiştir.

18. Nezarethane odalarının her birinde yere sabitlenmiş ikişer adet oturma alanının bulunduğu, bu alanların uyumaya elverişli biçimde yumuşak şilte ile kaplı olduğu görülmüştür.

19. Nezarethane odalarındaki oturma alanlarının üzerinde temiz ve tutulanların kendilerine zarar vermesini önlemek amacıyla kenar fitilleri çıkarılmış battaniyelerin bulunduğu görülmüştür. Battaniyelerin her kullanımdan sonra temizlendiği, ayrıca aylık olarak temizliklerinin yapıldığı ifade edilmiştir. Öte yandan 50 adet battaniyenin de yedek olarak bulundurulduğu bilgisi alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmede battaniyelerin yıkandıktan sonra ayrı bir dolapta tutulması ve tutulanlara nezarethaneye girerken teslim edilmesi tavsiye edilmiştir. İdare tarafından temiz battaniyelerin muhafazası için ayrı bir dolap temin edilmiş ve bu durum fotoğraflanarak Kurumumuza iletilmiştir.

20. Nezarethane odalarının günlük olarak temizlendiği ifade edilmiş ve bu durum temizlik için tutulan tutanaklardan da anlaşılmıştır. Ziyaret sırasında odaların ve katın temiz olduğu görülmüştür.

21. Binanın ısınması, doğalgaz ile çalışan kalorifer sistemiyle ve fancoiller (su ile çalışan merkezi bir ısıtma ve soğutma sistemi) ile sağlanmaktadır. Bu sistemlerde ısının isteğe göre ayarlanabildiği ifade edilmiş, ziyaret sırasında nezarethane sıcaklığının uygun olduğu değerlendirilmiştir.

22. Nezarethane odalarının havalandırmasının odada bulunan demir parmaklıklı pencere ile koridordan sağlandığı, koridorda ise havalandırma sistemi kurulduğu görülmüştür. Nezarethane odalarının ve koridorun havadar olduğu değerlendirilmiştir.

⁴ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezarethane İşlemleri" başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; "Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar."

23. Nezarethane odalarının yapay aydınlatmasının floresan lambalarla yapıldığı, doğal aydınlatmanın tavana yakın bölgede bulunan cam aracılığıyla sağlandığı ancak doğal aydınlatmanın yeterli olmadığı görülmüştür.

24. İdare tarafından nezarethane odalarının kullanım sıklığı göz önünde bulundurularak Tatvan Belediyesi'ne iletilen talep üzerine ilaçlama yapıldığı belirtilmiş, Belediye'ye iletilen talep ve ilaçlama yapıldığına dair tutanak örnekleri Kurumumuzla paylaşılmıştır.

25. Nezarethane odalarının bulunduğu koridorda ayrı yerlerde kadın ve erkek için tuvalet ve banyo alanları bulunmaktadır. Her iki tuvalet ve banyo alanında da sıcak suyun aktığı, sıvı sabun bulunduğu, alanların temiz olduğu görülmüştür. Erkek tuvaletinde temiz havlu, şampuan, terlik ve diş macunu bulundurulduğu, kadın tuvaletinde ise bu ürünlerin bulundurulmadığı görülmüştür. Kişilerin tuvalet kâğıdını yutma riskini önlemek için, ihtiyaçları halinde kendilerine gözetim altında ve kontrollü bir şekilde tuvalet kâğıdı verildiği belirtilmiştir. İhtiyaç halinde tutuklulara verilmek üzere havlu, terlik, şampuan, sabun, diş fırçası ve diş macununun bir dolapta hazır bulundurulduğu görülmüştür.

26. Heyet tarafından yapılan incelemede tuvalet ve banyo alanlarında engelli bireylerin kullanımı için tutunma barlarının bulunmadığı görülmüştür. Müdürlük binasının giriş katında engelli bireyler için ayrı bir tuvalet bulunduğu ve burada tutunma barlarının bulunmakta olduğu görülmüş, engelli bir tutulan olması halinde burayı kullanabileceği ifade edilmiştir.

27. Nezarethane odalarında acil durum çağrı butonu bulunmamaktadır. İdare tarafından nezarethanede tutulan olması durumunda sürekli olarak bir personelin nöbetçi bulunduğu ve aynı zamanda kamera görüntüleri aracılığıyla tutulanların sürekli olarak takip edildiği belirtilmiştir.

28. Müdürlükte tutulanların yemek ve içme suyu ihtiyaçlarının İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından sağlandığı, bu kapsamda ihtiyaçların tutulanlara sorulduktan sonra Müdürlüğün anlaşmalı olduğu restoranlardan temin edildiği ve plastik kaplarda servis edildiği ifade edilmiştir. Tutulanın içme suyu ihtiyacı olması durumunda ambalajlı sular temin edildiği belirtilmiştir. Bu durum izlenen kamera kaydı görüntülerinden de doğrulanmıştır.

29. Acil tıbbi müdahale gerektiren durumlarda bu konuda eğitim almış personel tarafından tutulanlara gerekli müdahalenin yapıldığı, 112 Acil Çağrı Merkezinin aranarak ambulans çağrıldığı ve hastane ile Müdürlük arasında yaklaşık 600 metre mesafe olması sebebiyle hastaneye erişimin kolay olduğu ifade edilmiştir. Müdürlükte çalışan 32 personelin ilk yardım sertifikasının olduğu, her vardiyada ilk yardım sertifikası olan 1 personelin görevlendirilmesine dikkat edildiği belirtilmiştir.

30. Tutulanların ilaç kullanmaları gerektiğinde, ilaçların nezarethanede görevli personel tarafından tutulanların sağlık raporuna veya reçetesine istinaden verildiği belirtilmiştir.

31. Nezarethane talimatnamesinin tutulanların görebileceği şekilde duvara asılı olduğu ancak herhangi bir yere kamera kaydı alındığına dair bilgilendirici yazı asılmadığı görülmüştür.

32. Tutulanlara haklarını bildirmek için farklı dillerde hazırlanmış Şüpheli ve Sanık Hakları Formlarının verildiği bilgisi paylaşılmıştır. Heyet tarafından yapılan incelemede, 6 farklı dilde⁵ hazırlanmış Şüpheli ve Sanık Hakları Formlarının bulunduğu görülmüştür. Yabancı uyruklu tutulan olması halinde Adliyede görevli tercümanın görevlendirildiği, ayrıca işitme engelli bireyler için Milli Eğitim Müdürlüğünden işaret dili uzmanı görevlendirildiği belirtilmiştir.

33. Müdürlük binasının koridorlarında dilek ve şikâyet kutularının yer aldığı görülmüş, bu kutuları vatandaşların ve personelin kullanabildiği belirtilmiştir. Nezarethane alanında ise dilek ve şikâyet kutusu bulunmadığı görülmüştür. Tutulanların dilek ve şikâyetlerini dilek ve şikâyet kutusu, dilekçeler, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi başvuruları ve adli makamlara bireysel olarak yapılmış olan müracaatlarla iletebildikleri belirtilmiştir.

34. İdare tarafından tutulanların şikayetleri doğrultusunda Cumhuriyet Savcısının talimatları ile işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin ilgili makamlarca adli ve idari işlemler yürütüldüğü ifade edilmiştir. 2024 yılında Savcılık aracılığı ile 1 şikâyet gerçekleştirildiği bilgisi paylaşılmıştır ve Ziyaret Heyeti tarafından şikâyete ilişkin belgeler incelenmiş olup, şikâyete ilişkin yargı sürecinin devam ettiği anlaşılmıştır.

35. Müdürlükte avukat görüşme odası olarak tahsis edilmiş 1 oda bulunmaktadır. Avukat görüşme odasında kamera kaydı yapılmamaktadır; ancak bu odanın, arada bir kapı olmaksızın bir başka personelin çalışma odasına bağlı olduğu görülmüştür. İdare tarafından görüşme gerçekleştirildiği zamanlarda koridorda ve bahsi geçen çalışma odasında görevli memur bulundurulmamasına dikkat edildiği belirtilmiştir. Ayrıca, avukat görüşme odasında bulunan kitaplığın belge arşivi olarak kullanıldığı görülmüş ve kişisel verilerin korunması amacıyla bu belgelerin başka bir odaya taşınması tavsiye edilmiştir. İdare tarafından belgeler başka bir odaya taşınmış ve bu durum fotoğraflanarak tarafımıza iletilmiştir.

⁵ Almanca, İngilizce, Arapça, Çince, Fransızca ve Rusça dillerinde formlar bulunmaktadır.

36. Müdürlükte 1 teşhis odası ve 1 ifade alma odası bulunmaktadır. Teşhis odasında ve ifade alma odasında ses ve görüntü kaydı yapan güvenlik kamerasının bulunduğu ve buna ilişkin uyarı yazılarının asıldığı görülmüştür.

37. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter kayıtları incelenmiş, Müdürlüğe alınan son kişinin 15/4/2025 tarihinde giriş yaptığı ve aynı gün çıktığı görülmüştür. Kamera kayıtları incelendiğinde defterdeki bilgilerle kamera görüntülerinin uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Kayıt defterinin Cumhuriyet Savcısı tarafından 6 ayda bir kontrol edildiği, en son kontrolün ise 27/12/2024 tarihinde yapıldığı görülmüştür. Defterde, tutulanların giriş ve çıkış saatlerine dair kayıtların düzenli tutulduğu, üst aramalarında teslim alınan eşyalarının ayrıntılı olarak yazıldığı görülmüştür.

38. İdare tarafından tutulana ait eşyaların tutulananın yanında kontrol edildiği, tutanak altına alınarak nezarethane defterine işlendiği ve kilitli emanet eşya dolabına konulduğu ifade edilmiştir.

39. Müdürlükte kayıt yapan toplam 59 adet güvenlik kamerasının 16'sının nezarethaneler ve ifade alma odası bölümünde bulunduğu, bu kameraların 45 gün kayıt tutma özelliğine sahip olduğu ve kayıtların belirli süre sonunda otomatik olarak silinip yerine yeni kayıtların alınmaya devam ettiği anlaşılmıştır. Ziyaret Heyeti tarafından kamera kayıtlarına ilişkin yapılan incelemede görüntülerin geçmişe dönük izlenmesinde herhangi bir sorunla karşılaşılmamış, nezarethane odalarının içinde ve odaların bulunduğu koridorda kör nokta bulunmayacak şekilde kameraların yerleştirildiği görülmüştür. Kameraların gece görüş ve hareket özelliği olmamakla birlikte nezarethanelerin bulunduğu koridorda gece ışıklar açık olduğu için izlenen kamera kayıtlarında görüntülerin net olduğu görülmüştür.

40. Kamera kayıtlarının kesintiye uğramaması için tüm elektrikli sistemlerin jeneratöre bağlı olduğu ifade edilmiştir.

41. Yangın alarm sistemi ve yangın söndürme için gerekli ekipmanın⁶ bulunduğu görülmüştür. Nezarethane odalarının yer aldığı koridorda yangın dolabının bulunduğu görülmüş, odaların tavanlarında ise su püskürtme cihazlarının bulunmadığı belirtilmiştir.

42. Görevli personel ve nezarethanede tutulanların kullanımı için 2 adet mescit bulunmakta olup mescit kullanımı kadın-erkek olarak ayrılmıştır.

43. İdare tarafından 37'si kadın olmak üzere Müdürlükte toplam 343 personelin görev yaptığı ve her birimde yeterli sayıda kadın ve erkek personel çalıştığı ifade edilmiştir.

⁶ Kuru kimyevi toz ve tazyikli su.

44. Görevli tüm personelin 2024 yılı içinde Polis Akademisi Başkanlığı tarafından uzaktan eğitim portalında yayımlanan insan hakları eğitimine ve Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden insan hakları ile ilgili olarak yayımlanan eğitimlere katıldığı anlaşılmıştır.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

45. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Müdürlük tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, gerekli bilgi ve belgeler vakitlice heyete sunulmuştur. Bu çerçevede, Müdürlük İdaresinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Müdürlük İdaresine Yönelik Tavsiyeler

46. Nezarethane odalarının yeterli doğal ışıktan faydalanması için gerekli çalışmaların yapılması,⁷

47. Nezarethane odalarının her birine acil çağrı butonlarının yerleştirilmesi,⁸

48. Mahremiyetin korunması amacıyla nezarethane odasının girişine veya içine tutulanan bulunduğu alanın kamera ile izlendiğini belirten bir uyarı yazısının asılması,

⁷ “Bütün polis hücreleri, içinde bulundurulan kişi sayısına göre makul büyüklükte olmalı ve gerekli ışıklandırma (uyku süresi hariç, okumaya yetecek kadar ışık) ve havalandırma şartlarına sahip olmalıdır; tercihen hücrelerde doğal ışık olmalıdır.” (AİÖK/CPT Standartları CPT/Inf (2002)15-part, para. 47.)

⁸ “Polis nezaretindeki kişilerin her zaman nezaret görevlileriyle kolayca temasa geçebilecek durumda olmasını sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK) heyetleri bazen, polis hücrelerinin polis memurlarının normalde bulunduğu ofislerden veya masalardan uzak olduğunu ve gözaltındaki kişilerin polis memurlarının dikkatini çekebilecekleri herhangi bir imkâna (örneğin çağrı sistemi) sahip olmadığını gözlemlemiştir. Bu şartlar altında, çeşitli olaylara (gözaltındaki tutulular arasında şiddet, intihar girişimi, yangın, vs.) zamanında yanıt verilememesi olasılığı oldukça yüksektir.” (AİÖK/CPT Standartları CPT/Inf (2002)15-part, para. 48.)

49. Gerekli fiziksel şartları sağlayan bir odanın avukat görüşme odası olarak belirlenmesi⁹,

hususları tavsiye edilmektedir.

⁹ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 21'inci maddesi: “*Şüpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. (...) Her kolluk biriminde görüşme için uygun şartları haiz görüşme odası ayrılır.*” hükmünü içermektedir.